आ.व २०८१/०८२ मा आर्थिक प्रशासन शाखावाट भएका कार्यको प्रगति समिक्षा

प्रस्तोता

सूर्यबहादुर बि क

लेखा अधिकृत सातौ तह

ढोरपाटन नगरपालिका, बागलुङ

मिति: २०८२।०४।१४

प्रस्तुतिको खाका

- विषय प्रवेश
- आर्थिक प्रशासनको संक्षिप्त जानकारी
- आ.व २०८१।०८२ मा भएको निकासा तथा खर्च
- बेरुजुको अवस्था
- भएको कारोबारको निगरानी राख्ने संस्था निकायहरु
- आकर्षण हुने ऐन कानुनहरु
- केही व्यवहारिक समस्याहरु
- आ.व २०८१।०८२ मा भएका सुधारका प्रयास
- वित्तिय सुशासन कायम गर्न गर्नुपर्ने सुधार

विषय प्रवेश

- सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापन मार्फत जनताको अपेक्षा र आवश्यकता सम्बोधन हुने गरी नागरिकलाई छिटो छरितो रुपमा सार्वजनिक सेवा प्रवाह र जनताप्रति उत्तरदायी हुनु साथै स्थानीय तहवाटै लोकतन्त्रको लाभ प्राप्तिको आम नागरिकलाई महसुस हुने गरी नागरिकलाई सेवा प्रवाह गर्न स्थानीय सरकारको कर्तव्य हो ।
- सार्वजनिक प्रशासनको विभिन्न पक्ष मध्ये महत्वपूर्ण पक्ष आर्थिक प्रशासन हो ।
- प्रत्येक कारोबार कानुन कार्यविधी नर्मस र प्रकृया संवत गर्नु र सोको पार्दर्शिता कायम गरी आर्थिक कारोबारममा जनविश्वास कायम गर्नुपर्ने हुन्छ ।
- आर्थिक प्रशासन स्वच्छ परदर्शि र कारोबार कुशल सुसंकृत भएमा मात्र सुशासन कायम भएको आम नागरिकले महसुस गर्दछन ।

आर्थिक प्रशासन

- बजेट तयारी तथा पारित
- रकम विनियोजन तथा कार्यक्रमको स्वीकृती
- निकासा तथा खर्च
- लेखांकन तथा अभिलेख
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- प्रतिवेदन तथा पृष्ठपोषण

आर्थिक प्रशासन शाखामा रहेको मौजुदा जनशक्तिहरु

पद	तह	स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत जनशक्ति
लेखा अधिकृत	सातौं/आठौं	१	१
लेखापाल	पाचौं	१	०
सहलेखापाल	चौथो	१	१
		जम्मा कार्यरत जनशक्ति	-

आर्थिक प्रशासनको काम

- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको लेखा ढाँचा प्रयोगमा ल्याउनु
- विनियोजन, राजश्व, धरौटी,सहायता र ऋणको रितपूर्वकको लेखा राख्ने
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परिक्षण गराई सोको प्रतिवेदन पेश गर्ने
- स्थानीय संचित कोष तथा अन्य कोषहरुको हिसाब राख्ने
- बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयारीमा संलग्न भई आवश्यक सहयोग एवं सम्वन्य गर्न् ।
- आर्थिक कारोबार गर्दा प्रचलित कानुन नर्मस निर्देशिका कार्यविधि बमोजिम भए नभएको चेकजाँच गरी भुक्तानीको लागि पेश गर्नु
- लेखा परिक्षणवाट औल्याएको बेरुजु लगत राखी आवश्यक प्रमाण संकलन गरी संपरिक्षण गराउने ।
- अन्य तोकिए बमोजिमका कार्यहरु ।

आ.व २०८१।०८२ को बजेट, निकासा तथा खर्च

संघिय सरकार	आय अनुमान	वास्तविक आय	खर्च	घटी/वढी निकासा
वित्तिय समानिकरण अनुदान	9,92,00,०००।–	9,10,2५,92०।–	87085217।00	8174080।–
सशर्त अनुदान	४०,७९,२५,५००।–	401760220।-	29,05,71,111।56	6165280
राजश्व वाँडफाँड	110600000।–	98817711।39	98205088।64	11782288।61
विशेष अनुदान	५०,००,०००।–	५०,००,०००।–	५०,००,०००।–	0
गण्डकी प्रदेश	आय अनुमान	वास्तविक आय	खर्च	घटी/वढी निकासा
वित्तिय समानिकरण अनुदान	१,24,43,०००।–	१,24,43,०००।–	1,18,19,922।–	0
राजश्व वाँडफाँड	95,07,०००।–	8458407।65	6533559।60	1048592।35
समपुरक अनुदान	६०,००,०००।–	30,00,०००।–	2536588।-	30,00,०००।–
विशेष अनुदान	4०,००,०००।–	2260800।-	2260800।-	1739200।–
ढोरपाटन नगरपालिका	आय अनुमान	वास्तविक आय	खर्च	घटी/वढी निकासा
आन्तरिक आय	210,००,०००।–	१,5८,18,825।53	2,00,49,597।00	51,81,174।४7
गत वर्षको अल्या	95,००,०००।–	9934605।01		(4,34,605।0१)

आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को निकासा र खर्च सांरश

विवरण	खर्च	प्रतिशत
चालू खर्च	378258570।82	86।99
पूजिगत खर्च	207018984।–	80।59
जम्मा	585277554।82	84।61
संघिय सरकार ससर्त अनुदानको आय रकम	खर्च	फिर्ता रकम
401760220।-	346165665।78	55594554।22
प्रदेश समपुरक अनुदन	खर्च	फिर्ता
30,00,०००।–	2536588।-	463412।-
बैंक मौज्दात (खर्च नभई वाँकी रहेको रकम)	भुक्तानी दायित्व वाँकी	अल्या अनुमान
15608071।15	923341।–	1,67,00,000।–
विनियोजन भईसकेको बैंक मौज्दात (अल्या)	नपुग बैंक मौज्दात	
1,67,00,000।–	1091929।-	

नगरपालिकाको बेरुजुको अवस्था

- प्रचलित कानुन, नर्मस, निर्देशिका र तोकिएको खर्च शिर्षक वेगर गरिएका कारोबारमा लेखापरिक्षण हुँदा औल्याएको व्यहोरा र रकम नै वेरुजु हो ।
- आर्थिक कार्यविधि ऐन २०७६,अनुसार बेरुजु भन्नाले प्रचलित कानुन बमोजिम पुऱ्याउनु पर्ने रित नपुऱ्याई कारोबार गरेको वा राख्नुपर्ने लेखा नराखेको तथा अनियमित वा वेमनासिब तरिकाले आर्थिक कारोबार गरेको भनी लेखा परिक्षण गर्दा औल्याएको कारोबार सम्झनु पर्दछ ।
- बेरुजु सामान्यतया ३ प्रकारको हुन्छ ।
  - असुल उपर गर्नुपर्ने बेरुजु
  - नियमित गर्नुपर्ने बेरुजु
  - पेश्की बेरुजु

नगरपालिकाको बेरुजुको अवस्था

गत वर्ष सम्मको वाँकी	समायोजन	यो बर्ष फछ्यौट	बाँकी बेरुजु	यो बर्ष सम्परीक्षण बाट कायम बेरुजु	यो बर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी	कैफियत
२०११५८४१६		६१२८५०	२००५४५५६६		२५४२२५३६	२२५९६८१०२	

नगरपालिकाको वेरुजु सम्परिक्षण सम्बन्धमा भएका प्रयास

- विगत लामो समय देखी कायम भएको बेरुजु सम्बन्धमा अभिलेख उतार गरी फाइल तयार गर्ने कार्यको सुरुवात भएको ।
- असुल पेश्की र नियमित गर्ने बेरुजुका सम्बन्धमा अध्ययन भई अलग अलग फाइल तयार गर्ने कामको थालनी भएको ।
- पेश्की वेरुजु र असुल उपर गर्ने बेरुजुको सम्बन्धमा पत्राचार भएको
- पेश्की वेरुजु र असुल उपर गर्ने बेरुजुको सम्बन्धमा फाइल तयार भै संपरिक्षणको लागि पेश गर्न तयारी अवस्थामा रहेको ।

केही व्यवहारिक समस्याहरु

- तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको अभाव: कर्मचारी वडा सचिव प्रतिनिधी उपभोक्ता समिति
- स्थानीय सरकारको खर्च नियमित गराउने छुट्टै कानुन नहुँदा विभिन्न ऐन तथा नियमवाट निर्देशित हुन परेको ।
- उपभोक्ता समितिवाट काम गराउँदा ऐनको मनसाय र उपभोक्ता समितिको वुझाईमा कमी भएकोले भुक्तानीमा समस्या ।
- नियमानुसार लाग्ने कर कट्टी नगरी भुक्तानी माग गरिनु ।
- भुक्तानीको लागि फाइल असार महिनाको अन्तिम समयमा पेश हुँदा भुक्तानीमा समस्या रहेको ।

वित्तिय सुशासन कायम गर्न भएका प्रयास

- गोष्ठी तालिम सेमिनार जस्ता कार्यक्रम संचलान गर्दा नेपाल सरकार अर्थमन्त्रालय र गण्डकी प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको नर्मसलाई पूर्णरुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रयास गरिएको ।
- रकम भुक्तानी गर्दा संलग्न गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातको चेकलिष्ट तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- पहिलो आउनेलाई पहिलो सेवा First Come First Service लाई आत्मासात गर्ने प्रयास
- नेपाल सरकार महालेखा नियन्त्रक कार्यालयवाट तयार गरिएको स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (SuTRA) कार्यान्वयनमा ल्याईएको ।

वित्तिय शुसान कायम राख्न निगरानी राख्ने संस्थागत निकायहरु

- नगर सभा र नगर कार्यपालिका- आम्दानी र खर्चका सबै विषय
- संघिय सरकार र प्रदेश सरकार
- न्यायपलिका अदालत
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग – सार्वजनिक सम्पत्तिको दुरुपयोग र हिनामिना गरेमा ।
- राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र – निर्माण कार्यको प्राविधिक परिक्षण र सम्पति विवरण
- महालेखा परिक्षकको कार्यालय
- सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय- मालसामन खरिद निर्माण कार्य परामर्श सेवा खरिदको प्रकृयाको ।
- नागरिक समाज आम मिडियाकर्मी राजनैतिक दल सर्वसाधरण जनता जनमुखी संस्थाहरु ।

आ।व २०[illegible]/८[illegible] को आर्थिक कारोबार सँग सम्बन्धित कानुनहरु

- नेपालको संविधान
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४,
- ढोरपाटन नगरपालिकाको आर्थिक ऐन
- ढोरपाटन नगरपालिकाको विनियोजन ऐन
- मु.अ. कर ऐन २०५२,
- आयकर ऐन २०५८,
- लेखा परिक्षण ऐन २०[illegible],
- सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४,
- मन्त्रालयवाट भएका परिपत्र र निर्देशन
- नगर सभा र कार्यपालिकाको निर्णय

भुक्तानी तथा आम्दानीको सुधारका लागि भावि कार्ययोजना

- सबै वडाहरुवाट अनलाइन राजश्व संकलन गर्ने
- उपभोक्ता समिति निर्वाचित जनप्रतिनिधी प्राविधिक वडा सचिव र आर्थिक प्रशासनसँग संलग्न कर्मचारीविच भुक्तानी तथा खर्च सम्बन्धी अन्तरक्रिया छलफल गर्ने
- आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिका तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने
- बेरुजु फछ्र्यौटलाई प्राथमिकता दिई कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइने
- सार्वजनिक खरिदलाई प्रभावकारी बाउनको लागि खरिद योजना तयार गरी लागू गर्ने ।

वित्तिय सुशसन कायम गर्न र व्यवहारिक समाधनका उपायहरु

- A + B + C + D + E = वित्तिय शुसासन
- A= Attitude Positive/Attachment भई Team Work मा काम गरौ
- B= Behaviour reform/Belive गरौ जनप्रतिनिधी, कर्मचारी र जनता विच
- C= Compliance (नीति, कानुन, नियम, आचरण, नर्मस र विधिको पालना)/Commitment/ Collaborative बनौं ।
- D= Dynamic / Discipline : परिवर्तित समयानुकुल गतिशिल अनुशासन
- E= Ethical बनौं ।

वित्तिय सुशासन भएमा

- Value for money : रकमको सहि सदुपयोग हुन्छ ।
- Increase Good Governance: सुशासन कायम गर्न थप सहयोग हुन्छ
- Public Trust Building : हामीले गरेका काममा हरेक नागरिकलाई विश्वास हुन्छ ।
- Low cost High performance : कम स्रोत साधनबाट पनि धेरै काम गर्न सक्छौ ।
- Optimum Uses of Resources : भएको स्रोतको अधिकतम सदुपयोग हुन्छ ।

धन्यवाद